

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Чернилявського ЗЗСО

I-III ступенів імені Теодора Перуна

№ 88 від.26.06.2023 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ II СТУПЕНЯ (НУШ)

Чернилявського закладу загальної середньої освіти

I - III ступенів імені Теодора Перуна

Яворівської міської ради Львівської області

на 2023/2024 навчальний рік

Загальні положення

Освітня програма Чернильвського ЗЗСО I-III ступені імені Теодора Перуна Яворівської міської ради Львівської області на 2023/2024 навчальний рік для 5-6 класів розроблена відповідно до статті 33 Закону України «Про освіту», статей 5, 11, 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898, Наказу МОН України «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 №235, Наказу МОН від 12.07.2021 № 795 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 898 від 10.08.2021, №1031 від 29.09.2021).

Освітня програма враховує Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 року за № 184/28314 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 р. за № 528/36150, Порядок поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016).

Освітня програма для 5-6-х класів ґрунтується на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих і організованих для досягнення учнями визначених результатів навчання.

Освітня програма визначає:

- деталізований опис компетентностей учнів;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення;
- форми організації освітнього процесу;
- деталізований опис інструментарію формувального (поточного) оцінювання;
- перелік і пропонований зміст освітніх галузей;
- логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти згідно з Державним стандартом освіти.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;

- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою;
- математична компетентність;
- компетентність в галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- фінансова грамотність.

Для формування ключових і предметних компетентностей у зміст кожного предмету закладено наскрізні змістові лінії: **«Екологічна безпека та сталий розвиток»**, **«Громадянська відповідальність»**, **«Здоров'я і безпека»**, **«Підприємливість та фінансова грамотність»**.

Призначення наскрізних інтегрованих змістових ліній – формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння з різних предметів у реальних життєвих ситуаціях або виконання практичних завдань наближених до життя.

Результатом вивчення наскрізних змістових ліній є процес формування ключових компетентностей, які характеризуються доповненням учнівського досвіду з урахуванням їхніх природних нахилів та здібностей, професійних намірів, наявних готових знань з різних предметів.

Змістова лінія **«Екологічна безпека та сталий розвиток»** націлена на формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.

«Громадянська відповідальність» націлена на формування відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави.

Вивченням питань, що належать до змістової лінії **«Здоров'я і безпека»** прагнуть сформувати учня як духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінного члена суспільства, який здатний дотримуватися здорового способу життя і формувати безпечне життєве середовище.

Змістова лінія **«Підприємливість та фінансова грамотність»** націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).

Проектно-технологічна компетентність – це здатність учня застосовувати знання, уміння, навички у процесі проектно-технологічної діяльності учнів для виготовлення

виробу (або надання послуги) від творчого задуму до його втілення у готовий продукт (послугу) за обраною технологією.

Навчальний процес зорієнтований на кінцевий результат у вигляді очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас				6 клас			
		План	Рек	Мін	Макс	План	Рек	Мін	Макс
Мовно-літературна	на тиждень	11	11	10	13	11	11	10	13
	на рік	385	385	350	455	385	385	350	455
Математична	на тиждень	5	5	4	6	5	5	4	6
	на рік	175	175	140	210	175	175	140	210
Природнича	на тиждень	2	2	1,5	3	4	4	2	5
	на рік	70	70	52,5	105	140	140	70	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1,5	1	3	1,5	1,5	1	3
	на рік	52,5	52,5	35	105	52,5	52,5	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	1	2	2	2	1,5	3
	на рік	35	35	35	70	70	70	52,5	105
Інформатична	на тиждень	2	1,5	1	3	2	1,5	1	3
	на рік	70	52,5	35	105	70	52,5	35	105
Технологічна	на тиждень	1,5	2	1	2	1,5	2,0	1	2
	на рік	52,5	70	35	70	52,5	70	35	70
Мистецька	на тиждень	2	2	1	3	2	2	1	3
	на рік	70	70	35	105	70	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105	105	105
Усього на рік	на тиждень	29	29	23,5	38	32	32	24,5	41
	на рік	1015	1015	822,5	1330	1120	1120	857,5	1435
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Додаткові на тиждень	2	2			2	2		
	Додаткові на рік	70				70			
	Друга іноземна на тиждень	0				0			
	Друга іноземна на рік	0	70			0	70		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31	31			34	34		
	на рік	1085	1085			1190	1190		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень		28				31		
	на рік		980				1085		

Навчальний план 5-6 класи

Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	5 клас	6 клас
Інтегрований курс літератур	Українська мова	МОВ	4,5	4,5
		МОВ	2	2
		МОВ	1,5	1,5
Треба обрати мову -->	Англійська мова	МОВ	3,5	3,5
		МОВ	0	0
	Математика	МАО	5	5
Пізнаємо природу	<--Треба обрати інтегрований курс	ПРО	2	2
	Географія	ПРО	0	2
Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1	1
Можна обрати один з курсів --	Етика	СЗО	1	1
	Вступ до історії України та громадянської освіти	ГЮ	1	0
	Історія України. Всесвітня історія	ГЮ	0	2
	Інформатика	ІФО	1,5	1,5
	Технології	ТЕО	2	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	МІО	1	1
	Образотворче мистецтво	МІО	1	1
	Фізична культура	ФІО	3	3
Усього			30	33
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (фінансова грамотність)			1	1
Міжгалузеві інтегровані курси			0	0
	Робототехніка		0	0
	STEM		0	0
	Драматургія і театр		0	0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			31	34
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня			28	31

Річний навчальний план 5-го класу

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	5 клас
Мовно-літературна	Інтегрований курс літератур	Українська мова	МОВ	4,5
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5
		Англійська мова	МОВ	3,5
			МОВ	0
Математична		Математика	МАО	5
Природнича	Пізнаємо природу		ПРО	2
			ПРО	0

Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1
		Етика	СЗО	1
Громадянська та історична		Вступ до історії України та громадянської освіти	ГЮ	1
		Історія України. Всесвітня історія	ГЮ	0
Інформатична		Інформатика	ІФО	1,5
Технологічна		Технології	ТЕО	2
Мистецька	Мистецтво	Музичне мистецтво	МИО	1
		Образотворче мистецтво	МИО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФЮ	3
Усього				30
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (фінансова грамотність)				1
Міжгалузеві інтегровані курси				0
		Робототехніка		0
		STEM		0
		Драматургія і театр		0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				31
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				28

Річний навчальний план 6-го класу

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	6 клас
Мовно-літературна	Інтегрований курс літератур	Українська мова	МОВ	4,5
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5
		Англійська мова	МОВ	3,5
				МОВ
Математична		Математика	МАО	5
Природнича	Пізнаємо природу		ПРО	2
		Географія	ПРО	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1
		Етика	СЗО	1
Громадянська та історична		Вступ до історії України та громадянської освіти	ГЮ	0
		Історія України. Всесвітня історія	ГЮ	2
Інформатична		Інформатика	ІФО	1,5
Технологічна		Технології	ТЕО	2
Мистецька	Мистецтво	Музичне мистецтво	МИО	1
		Образотворче мистецтво	МИО	1

Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				33
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (фінансова грамотність)				1
Міжгалузеві інтегровані курси				0
		Робототехніка		0
		STEM		0
		Драматургія і театр		0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				34
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				31

Моделні навчальні програми на 5 клас

Освітній компонент	Назва програми
Українська мова	Українська мова 5-6 кл. Заболотний та ін.
Українська література	Українська література 5-6 кл. Архипова, Січкара, Шило.
Зарубіжна література	Зарубіжна література 5-6 кл. Ніколенко та ін.
Інтегрований курс літератур	
Англійська мова	Іноземна мова 5-9 кл. Редько та ін.
Математика	Математика 5-6 кл. Істер.
Пізнаємо природу	Пізнаємо природу 5-6 кл. Біда та ін.
Здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Шиян О. та інші
Етика	Етика 5-6 клас Пометун та інші
Вступ до історії України та громадянської освіти	
Досліджуємо історію і суспільство	Досліджуємо історію і суспільство 5-6 кл. Васильків та ін.
Інформатика	Інформатика 5-6 кл. Пасічник, Чернікова.
Технології	Технології 5-6 кл. Кільдеров та ін.
Музичне мистецтво	
Образотворче мистецтво	
Мистецтво	Мистецтво 5-6 кл. (інтегрований курс) Кондратова.
Фізична культура	Фізична культура. 5-6 кл. Педан та ін.

Моделні навчальні програми на 6 клас

Освітній компонент	Назва програми
Українська мова	Українська мова 5-6 кл. Заболотний та ін.
Українська література	Українська література 5-6 кл. Архипова, Січкара, Шило.
Зарубіжна література	Зарубіжна література 5-6 кл. Ніколенко та ін.
Інтегрований курс літератур	

Англійська мова	Іноземна мова 5-9 кл. Редько та ін.
Математика	Математика 5-6 кл. Істер.
Пізнаємо природу	Пізнаємо природу 5-6 кл. Біда та ін.
Географія	Географія 6-9 клас Запотоцький та інші
Здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Шиян О. та інші (5 клас), Воронцова та інші (6 клас)
Етика	Вчимося жити разом 5-6 кл. Воронцова та ін.
Вступ до історії України та громадянської освіти	
Досліджуємо історію і суспільство	Досліджуємо історію і суспільство 5-6 кл. Васильків та ін.
Інформатика	Інформатика 5-6 кл. Пасічник, Чернікова.
Технології	Технології 5-6 кл. Кільдеров та ін.
Музичне мистецтво	
Образотворче мистецтво	
Мистецтво	Мистецтво 5-6 кл. (інтегрований курс) Кондратова.
Фізична культура	Фізична культура. 5-6 кл. Педан та ін.

5 і 6 клас – курс за вибором «Фінансово-грамотний споживач». Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з економіки Науково-методичної ради з питань освіти МОН України лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 29.05.2015 № 14/1/12-Г-328

- 5 клас – «Основи християнської етики». Лист МОН України 1/П-6347 від 13.07.2010 р.

Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Застосовуються технології дистанційного та/або змішаного, оф-лайн, он-лайн навчання!!!

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, заняття у STEM-лабораторії, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-казка, урок – подорож, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться **навчально-практичні заняття**. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. **Практичне заняття** - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). **Оглядова конференція** повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу,

учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує **навчально-практичне заняття**. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити **заняття в малих групах**, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно **знімати та монтувати відеофільми** (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками. З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формуються класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною формою здобуття освіти, з навчанням державною мовою.

Опис інструментарію оцінювання

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання. В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Поточне формувальне оцінювання

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації

формуального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року.

Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному.

Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально.

Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формуальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Необхідно позначати особливо виражені наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, вияв ініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь.

Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Річний план оцінювання навчального поступу здобувачів освіти Чернильського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів імені Теодора Перуна

Правила оцінювання ґрунтуються на загальних принципах та нормативних державних вимогах щодо оцінювання.

Для 5-го класу НУШ в Україні актуальним є такий нормативний документ: Наказ МОН № 829 від 01.04.2022 року «Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

На підставі загальних засад щодо оцінювання та власної культури оцінювання заклад освіти визначає правила та процедури оцінювання. Вони стосуються ключових питань щодо оцінювання навчальних досягнень учнів:

що оцінюємо? коли відбувається оцінювання? хто оцінює? як оцінювати?

Формувальне оцінювання відбувається постійно, це — невіддільний компонент процесу навчання.

Водночас учитель сам для себе встановлює правила:

- як спостерігати за поведінкою дітей та як узагальнювати результати спостережень;
- які види робіт зберігати в учнівському портфоліо, як аналізувати навчальний поступ за результатами портфоліо, як його фіксувати.

Вчитель визначає шкалу та способи і час проведення само- та взаємооцінювання учнів. Ці види оцінювання можуть використовуватися щодня, під час підсумкового оцінювання.

Коли і як проводити спільні зустрічі з учнями та їхніми батьками щодо результатів навчання їхніх дітей, учитель визначає самостійно.

Кількість підсумкових робіт, час їх проведення учитель також встановлює самостійно, виходячи із загальних рекомендацій.

Батьки надають зворотний зв'язок учителеві щодо оцінювання певних наскрізних умінь та ключових компетентностей учня / учениці.

До оцінювання наскрізних умінь може долучатися практичний психолог

Дата	Заклад освіти	Учитель	Учні	Батьки
Серпень	Затверджується річний план оцінювання на педагогічній раді	Складає план оцінювання учнів відповідно до календарно-тематичного планування Визначає: Що буде у портфоліо, як і коли його аналізувати? Як буде проводитись спостереження за поведінкою учнів? Які ТДР буде проводити? Як і коли проводити самооцінювання і взаємооцінювання учнів? Як проводити діагностичне, формувальне, підсумкове оцінювання? Як часто і коли плануються індивідуальні зустрічі з учнями і батьками?		
До 9 вересня	Адміністрація повідомляє всім	Учитель організовує роботу, щоб встановити цілі навчання для	Разом з вчителем,	Батьки / особи, що їх

	учасникам освітнього процесу практику оцінювання закладу освіти та оприлюднює на сайті закладу	кожного учня, планує достатню кількість різних форм оцінювання в класі протягом усього навчального року Складає і здає план оцінювання на 1 семестр разом з календарно-тематичним планом. Цілі, які поставили учні, показують батькам або особам, що їх замінюють, і збирають коментарі.	встановлює цілі навчання на 1 семестр.	замінюють отримують інформацію про перебіг навчання учнів
Вересень 12-23	Найважливіші питання навчального року, що стосуються всього закладу освіти, обговорюємо на зборах голів батьківських комітетів	У 5-му класі на батьківських зборах учитель презентує: цілі й зміст оцінювання з усіх предметів на навчальний рік\семестр; методи оцінювання; критерії оцінювання учнів 5 класу; обговорює портфоліо тощо		Беруть участь у шкільних та батьківських зборах класу. З'ясовують, які методи оцінювання використовує учитель і що очікують від учнів протягом навчального року. Зокрема, батькам учнів 5 класу надається інформація про критерії оцінювання за рівнями.
До 21 жовтня	Психолог проводить діагностику рівня шкільної адаптації учнів 5-х класів	Вчителі, які працюють у 5 класі просять своїх учнів заповнити листки самооцінювання.		За потреби консультація психолога стосовно адаптації учнів 5-го класу та обговорення проблем, які виникають під час навчання у окремих учнів
Жовтень	Учитель української мови просить своїх учнів заповнити листки самооцінювання.	Отримує від психолога і аналізує інформацію про рівень адаптації учнів 5-го класу, отримує від учнів листки самооцінювання Учитель розглядає заходи підтримки навчання, щоб покращити навчання учнів	Учні, щоб покращити навчання розглядають заходи підтримки навчання	Заходи підтримки учнів розглядають спільно з батьками

Грудень-січень		Проходить підсумкове оцінювання. Використовують спеціальні форми, які узгодили вчителі. Вчитель запрошує батьків та учнів на обговорення результатів оцінювання. Вивчають успішність, компетентність, навички роботи та поведінку учнів. Встановлюють цілі навчання на 2 семестр.	Учні дають Свідоцтво досягнень, заповнений листок самооцінювання та анкету батькам для ознайомлення і підписання.	Ознайомлюються зі результатами досягнень(Що денник, характеристика, лист, тощо), листком самооцінювання і підписують його та заповнюють анкету Відвідують індивідуальну зустріч з вчителем переглядають портфоліо
Січень	Засідання перехідного етапу, обговорення проблемних питань на шкільних методичних об'єднаннях	Аналізує анкети батьків Коригує річний план оцінювання на 2 семестр Складає і здає план на 2 семестр план оцінювання разом з календарно-тематичним планом.		
Лютий		Проходить формувальне та поточне оцінювання. Використовують спеціальні форми, які узгодили вчителі.		
Березень		Проходить формувальне та поточне оцінювання. Використовують спеціальні форми, які узгодили вчителі.		
Квітень-травень	Проводиться моніторингові дослідження для 5-го класу	Вивчається досягнення поставлених у січні цілей. Учитель дає зворотний зв'язок з рекомендаціями учням	Обговорення поставлених цілей	Отримують зворотний зв'язок про перебіг навчання учнів. За потреби батьків запрошують на зустріч, на якій учням 5-го

				класу надають зворотний зв'язок з рекомендаціями
Травень-червень	Вчителі завершують оцінювання за навчальний рік і ставлять оцінки (з усіх предметів). Звіт за навчальний рік видають в останній день навчального року	Проходить підсумкове оцінювання. Використовують спеціальні форми, які узгодили вчителі. Вчитель запрошує батьків та учнів на обговорення результатів оцінювання. Вивчають успішність, компетентність, навички роботи та поведінку учнів. Підводяться підсумки Надсилає батькам повідомлення стосовно оцінок за навчальний рік Свідоцтво досягнень	Самооцінювання Зворотний зв'язок	Підписують Свідоцтво досягнень за навчальний рік За потреби переглядають портфоліо

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у

Високий		практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

Директор

Юрій ГАРБУЗ

Заступник директора

Світлана ГУМЕНЮК

Комісія із складання програми

Марія КОБИК

Марія ГЕРА

Олександра МРУЦЬ

Оксана ЛЬОДА

Катерина ВЕРБЕНЕЦЬ

Марія РОМАНІК

Ірина ПЕТРУЩАК

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради

(протокол №15 від 15.06.2023 року)